

HET GLOBAAL BESCHERMINGSSTATUUT

Beatrijs Mevesen
Vrederechter
Kanton Neerpelt-Lommel.

Wet van 17 maart 2013
Wet tot hervorming van de
regelingen inzake
onbekwaamheid
en tot instelling van een
nieuwe beschermingsstatus
die strookt met de menselijke
waardigheid.

GLOBALAAL BESCHERMINGSSTATUUT

- verlengd minderjarige
 - ❖ ouderlijk gezag
 - ❖ voogdij
 - onbekwaam verklaarde
 - ❖ voogdij
 - verkwister
 - ❖ gerechtelijk raadsman
 - voorlopig bewind
 - ❖ voorlopige bewindvoerder
- } BEWIND

SOORTEN BESCHERMING

BUITENGERECHTELIJKE
"BESCHERMING"

GOEDEREN
art. 489 BW-490/2 BW

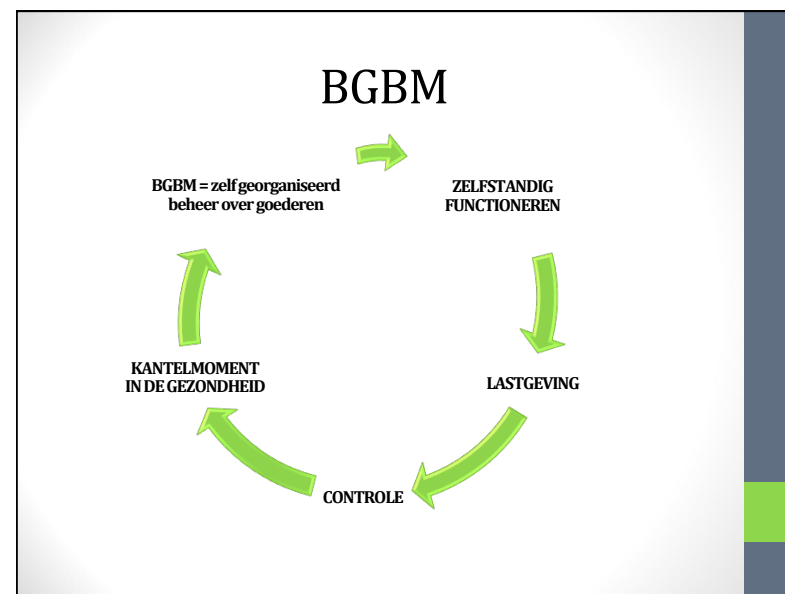
RECHTELIJKE
BESCHERMING

GOEDEREN
EN / OF PERSOON
Art. 491 BW-502 BW

BUITENGERECHTELIJKE BESCHERMINGSMAATREGELEN

BGBM

art. 490 -490/2 BW

VOORWAARDEN

- lastgevingsovereenkomst
 - ❖ in uitvoering
 - ❖ onder opschortende voorwaarde
- registratie
 - ❖ centraal register koninklijke federatie Belgisch notariaat
 - ❖ zolang lastgever niet in toestand die bewind mogelijk maakt

BEGINPUNT VAN BGBM

Art. 490/1 § 3 BW

- LASTGEVER
 - ❖ in overeenkomst
 - ❖ wanneer / hoe
- LASTHEBBER
 - ❖ bepaalt of tijdstip / kantelmoment aangebroken is
- VREDERECHTER
 - ❖ in geval van problemen

VREDERECHTER - BGBM

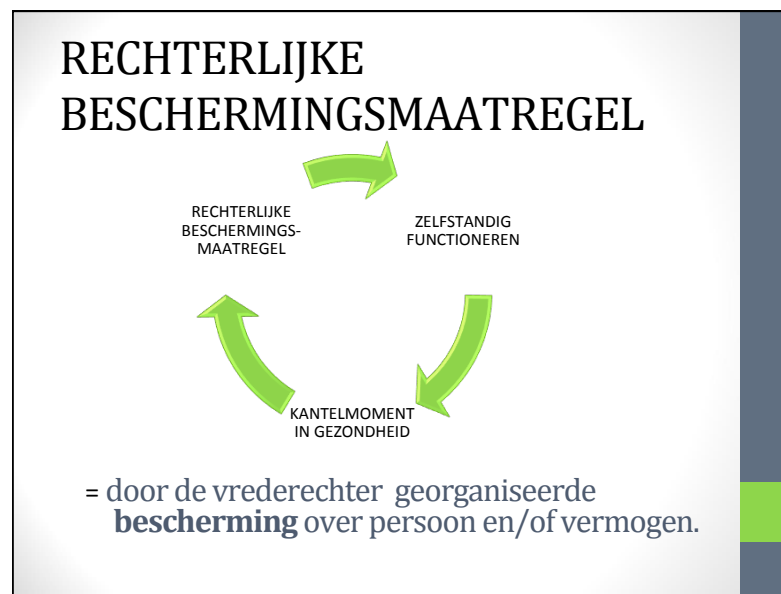
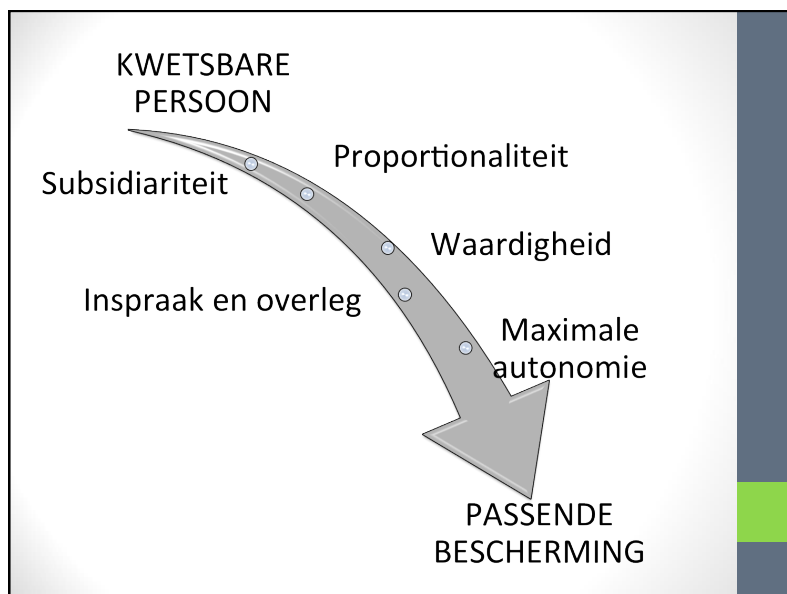
**BETWISTING UITVOERING
OVEREENKOMST** Art.490/1 §2 BW

BELANGENTEGENSTELLING LH - LG
art.490/2 al 4 BW

CONFLICT TUSSEN LASTHEBBERS art.
490/2 al 6 BW

RECHTERLIJKE BESCHERMING RBM

Art.491 BW – 502 BW

RBM - VOOR WIE ?

Art. 488/1 BW

- meerderjarige/ minderjarige vanaf 17 jaar
- geheel of gedeeltelijk
- tijdelijk
- gezondheidstoestand
- NIET zonder BIJSTAND -
andere beschermingsmaatregel
- belangen vermogen of persoon
- NIET zelf zoals een normale gezonde persoon

RBM - VOOR WIE ?

Art. 488/2 BW

- MEERDERJARIGE personen
- in staat van VERKWISTING

GRENZEN

Art. 488/1 BW - 488/2 BW

- KAN onder bescherming worden geplaatst
- INDIEN - VOOR ZOVER bescherming belangen- vereist.

Art. 492 BW

- WANNEER
- IN DE MATE
- NOODZAKELIJK
- BESTAANDE BESCHERMING (wettelijke of buitengerechtelijke)
VOLSTAAT NIET.

OPDRACHT VREDERECHTER

- minst ingrijpende maatregel
- optimale bescherming

BGBM door persoon zelf uitgewerkt (enkel goederen)

RBM (goederen en persoon)

COMBINATIE VAN BGBM en RBM (art. 492 al3 BW)

OPDRACHT VREDERECHTER maatwerk

- omvang bescherming
- keuze bewindvoerder
- keuze
vertrouwenspersoon

PROCEDURE:

BEVOEGDE VREDERECHTER

- verblijfplaats / woonplaats
verzenden van dossier : duurzaam verhuisd
- verzoekschrift
- medisch attest - geneesheer :
 - ☐ geen bloed of aanverwant van te BP / verzoeker
 - ☐ niet verbonden aan instelling waar BP zich bevindt
 - ☐ max.15 dagen oud TENZIJ
 - ❖ spoedeisend
 - ❖ absolute onmogelijkheid
 - ❖ art. 488/2 BW (verkwisters)

PROCEDURE :

VERZOEKER

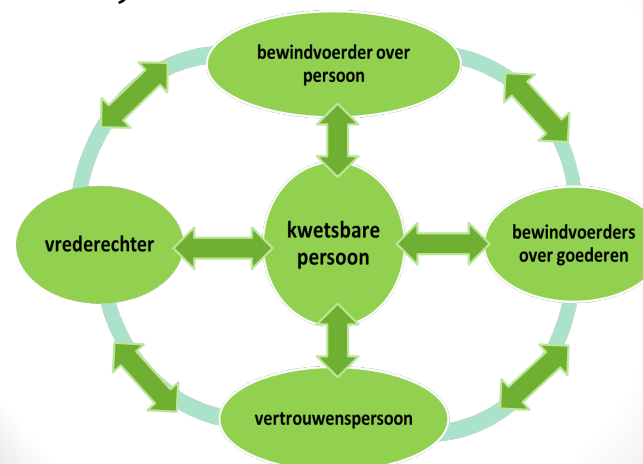
Art.488/1 BW

- te BP
- IEDERE BELANGHEBBENDE
- Procureur des Konings

Art. 488/2 BW (verkwister)

- te BP
- de ouders
- echtgenoot / wettelijk samenwonende
- lid feitelijk gezin
- lid naaste familie
- lasthebber BGB

JURIDISCH NETWERK

A. BEWINDVOERDER

VERKLARING VOORAF

- de **TE BESCHERMEN PERSOON** Art. 496 §1 BW
 - ❖ **PERSOON NIET ONDER RBMB**
 - ❖ **BV VOOR TOEKOMST**
 - ❖ **BEGINSELEN DIE BV MOET RESPECTEREN**
(vertegenwoordiging)
- de **FAMILIALE BEWINDVOERDER** Art. 496/1 § 1 BW
 - ❖ **BV OPVOLGER**

BINDEND : aangewezen BV aanvaardt

- **vrederechter MOET homologeren**

UITZONDERING:

- ☐ strafregister
- ☐ ernstige redenen - nauwkeurig omschrijven

A. BEWINDVOERDER

KEUZE VREDERECHTER Art.496/3

- **geen verklaring**
- **geen homologatie**

VOORKEUR: familiale bewindvoerder

- **ouders**
- **echtgenoot**
- **feitelijk gezin**
- **naaste familie**

A. BEWINDVOERDER

NIEUW :

- dagelijkse zorgverstrekker
- begeleider BP of omgeving
- private stichting
- stichting van openbaar nut
- lasthebber BGBM

VERBODEN:

- personen onder RBM of BGBM
- rechtspersonen
- bestuurder of personeelslid instelling
- niet vrij over vermogen beschikken- BV goederen
- ontzet uit ouderlijk gezag

A. BEWINDVOERDER

AANTAL :

- **BV persoon : één** tenzij ouders
- **BV goederen: één of meerdere**
- **Voorkeur: BV persoon = BV goederen**

UITZONDERING :

- ☐ **belang van BP**
- ☐ **geen vertrouwenspersoon**

B. VERTROUWENSPERSOON

VOORAF

VERKLARING DOOR te BP
art.496 en 496/1 BW

VOORAF

- bekwame persoon
- keuze VP

BINDEND :

- aangewezen VP aanvaardt
- vrederechter **moet** homologeren

UITZONDERING:

- ☐ strafregister
- ☐ ernstige redenen - nauwkeurig omschrijven

VERKLARING DOOR VP
art 496/1 § 2 BW

• **VP VOORAF AANGEWEEZEN DOOR BP**

• **OPVOLGER**

BINDEND

- aangewezen VP aanvaardt
- vrederechter **moet** homologeren

UITZONDERING:

- ☐ strafregister
- ☐ ernstige redenen - nauwkeurig omschrijven

B. VERTROUWENSPERSOON

BIJ BEGIN PROCEDURE

TIJDENS BEWIND

(Art. 501 tweede lid BW)

- (te) BP /derde/Pdk
- mondeling /schriftelijk

DE VREDERECHTER OORDEELT

BIJ BEGIN PROCEDURE

TIJDENS BEWIND

(art. 501 vierde lid BW)

- de vrederechter

AMBTSHALVE

B. VERTROUWENSPERSOON

- RECHT
- AANTAL : één of meerdere
- VERBODEN:
 - ❖ personen onder RBM of BGBM
 - ❖ bewindvoerder
 - ❖ rechtspersonen
 - ❖ personen ontzet uit ouderlijk gezag
 - ❖ BV = ouder : bloedverwanten 2de graad
 - ❑ UITZONDERING : belang BP

C. VREDERECHTER

TAAK :

- organisatie
- controle
- machtigingen
- aanpassing bescherming
 - ❖ op verzoek
 - ❖ ambtshalve
- geschillen tussen actoren bewind beslechten

DE WERKING

behartigen van **BELANGEN** van BP

+

bevorderen van **AUTONOMIE** van BP (art.497 lid2 BW)

DE WERKING

UITGANGSPUNT

HANDELINGSBEKWAAMHEID

subsidiariteit en proportionaliteit

HANDELINGSONBEKWAAMHEID

restrictief interpreteren

DE WERKING

BIJSTAND

= de regel

Onbekwaamheden
persoon: 19

(Art. 492/1 § 1 BW)

VERTEGENWOORDIGING

= uitzondering
speciale motivering

Onbekwaamheden
goederen: 18

(Art. 492/1 § 2 BW)

= chequelist

SYSTEEM VAN LIJSTEN

1. LIJST VAN VERPLICHT OP TE SOMMEN ONBEKWAAMHEDEN

PERSOON: art. 492/1 §1 BW = 19

GOEDEREN: art. 492/1 §2 BW = 18

2. LIJST VAN HOOGST PERSOONLIJKE HANDELINGEN WAARVOOR GEEN BIJSTAND OF VERTEGENWOORDIGING MOGELIJK IS : art. 497/2 BW = 26

3. LIJST VAN MACHTIGINGSBEHOEVENDE HANDELINGEN IN HET SYSTEEM VAN VERTEGENWOORDIGING

PERSOON: art.499/7 §1 BW = 3

GOEDEREN: art.499/7 § 2 BW = 14

VERPLICHT OP TE SOMMEN ONBEKWAAMHEDEN Art.492/1 BW

- **PERSOON (§1)**

1. keuze verblijfplaats
2. geven toestemming tot huwen
4. instellen van/ verweren tegen vordering in echtscheiding onherstelbare ontwrichting huwelijk
5. Indienen verzoek echtscheiding door onderlinge toestemming
7. erkennen van kind
14. verzoek tot naams of voornaamswijziging
15. uitoefenen rechten van patiënt

VERPLICHT OP TE SOMMEN ONBEKWAAMHEDEN Art.492/1 BW

- **GOEDEREN (§2)**

1. vervreemden van goederen
2. lening aangaan
4. afsluiten pachtcontract, handelshuurovereenkomst huurovereenkomst >9 jaar
5. aanvaarden / verwerpen nalatenschap, algemeen legaat, legaat onder algemene titel
6. aanvaarden schenking / legaat onder bijzondere titel
7. optreden als eiser of verweerder
9. aankoop onroerend goed
13. schenking doen
16. stellen van handelingen m.b.t. dagelijks beheer

LIJST HOOGST PERSOONLIJKE HANDELINGEN (art.497/2 BW)

- toestemming tot huwen (Art.497/2,1° BW)
- vaststellen echtelijke verblijfplaats (Art.497/2,1° BW)
- toestemming tot zijn adoptie (Art.497/2,12° BW)
- uitoefenen ouderlijk gezag (Art.497/2,13° BW)
- toestemming sterilisatie (Art.497/2,15° BW)
- verzoek euthanasie (Art.497/2,18° BW)
- verzoek uitvoering zwangerschapsafbreking (Art.497/2,1° BW)
- schenking (Art.497/2,24° BW)
- testament (Art.497/2,25° BW)
- politieke rechten (Art.497/2,26° BW)

LIJST MACHTIGINGEN (art.499/7 BW)

- **Persoon (§1)**
 1. verblijfplaats wijzigen
 2. uitoefenen patiëntenrechten
 3. BP als eiser vertegenwoordigen in een procedure

LIJST MACHTIGINGEN (art.499/7 BW)

- **GOEDEREN (§2)**

1. goederen vervreemden
uitzondering : vruchten / onbruikbare goederen
2. lening aangaan
4. afsluiten pachtcontract, handelshuurovereenkomst,
hernieuwen handelshuurovereenkomst.
5. aanvaarden / verwerpen nalatenschap, algemeen
legaat, legaat onder algemene titel
6. aanvaarden schenking / legaat onder bijzondere titel
7. optreden als eiser of verweerder
9. aankoop onroerend goed
14. betalingsaanbieders machtigen op betaalkaart
onderscheidingsteken aan te brengen

BIJSTAND

- **BEWINDVOERDER**
 - ❖ juridische bijstand
 - ❖ rechtsgeldigheid rechtshandeling
- **BESCHERMDE PERSOON**
 - ❖ treedt zelf maar niet zelfstandig op
- **VERKWISTERS**
- **GEEN SYSTEEM VAN MACHTIGING**
- **VREDERECHTER BEPAALT WIJZE VAN BIJSTAND**
 - ❖ voorafgaandelijke toestemming
 - ❖ mondeling/schriftelijk
 - ❖ medeondertekening (handelingen van art. 499/7 BW)

VERTEGENWOORDIGING

- indien bijstand GEEN voldoende bescherming
- uitdrukkelijk motivering
- opdracht : nauwkeurig omschreven
- BV treedt op in naam en voor rekening van de BP

ALGEMEEN

- RESPECTEREN BEGINSELEN van BP(Art.496 lid 2 BW)
- OVERLEG met BP en VP
- INFORMEREN
 - ❖ BP tenzij vrijstelling
 - ❖ BV persoon
 - ❖ VP

TAAK BEWINDVOERDER

VERTEGENWOORDIGING

PERSOON_(499/1§ 1 BW)

- vertegenwoordigen BP

MAAR: enkel voor rechtshandelingen of
proceshandelingen waarvoor BP onbekwaam
verklaard werd

TAAK BEWINDVOERDER

VERTEGENWOORDIGING

GOEDEREN (499/1 §2 BW)

- beheer als een goed huisvader
- scheiding vermogens BV - BP
- banktegoeden op naam BP
- hulp van derde in beheer

MAAR: enkel voor rechtshandelingen of
proceshandelingen waarvoor BP onbekwaam
verklaard werd

VERSLAGGEVING

BIJSTAND

VERTEGENWOORDIGING

PERSOON EN GOEDEREN
BEGIN - TIJDENS- EINDE
KENNISGEVING

- vrederechter
- BP
- VP
- andere BV

PERSOON EN GOEDEREN
BEGIN- TIJDENS- EINDE
KENNISGEVING

- vrederechter
- BP (tenzij niet in staat
kennisname)
- VP
- andere BV

HANDELING raakt PERSOON + VERMOGEN

- BV persoon + BV goederen
- bijzonder mechanisme :alléén optreden
 - machtiging vrederechter
 - informeren andere BV

BEZOLDIGING (Art. 497/5 BW)

DRIE COMPONENTEN:

- 3% verdeelsleutel
- kosten
- buitengewone ambtsverrichtingen

NA neerlegging en goedkeuring verslag

- sanctionering

IN PRINCIPE NIET aan ouders

BIJSTAND - VERTEGENWOORDIGING

TAAK VERTROUWENSPERSOON

- drukt wens van BP uit
- ondersteunt BP bij uiten mening
- bemiddelaar
- informeert BV - wordt geïnformeerd
- klokkenluider

Aansprakelijkheid VP : bedrog - zware schuld

MAATWERK HANDELINGSRUIMTE VOOR DE BESCHERMDE PERSOON

	PERSOON	GOEDEREN
BESCHERMDE PERSOON	BEKWAAM	BIJSTAND
BESCHERMDE PERSOON	BEKWAAM	VERTEGENWOORDIGING
BESCHERMDE PERSOON	BIJSTAND	BEKWAAM
BESCHERMDE PERSOON	VERTEGENWOORDIGING	BEKWAAM
BESCHERMDE PERSOON	BIJSTAND	BIJSTAND
BESCHERMDE PERSOON	VERTEGENWOORDIGING	VERTEGENWOORDIGING
BESCHERMDE PERSOON	VERTEGENWOORDIGING	BIJSTAND
BESCHERMDE PERSOON	BIJSTAND	VERTEGENWOORDIGING

Buitengerechtigde bescherming

BESCHERMING - vertegenwoordiging

= handelingsonbekwaamheid

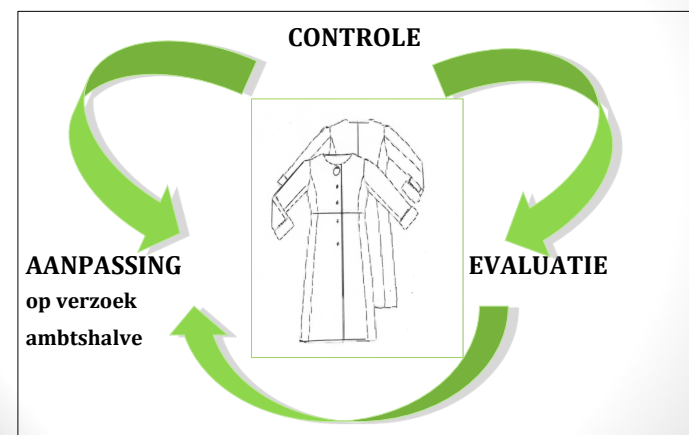
*ZES MOGELIJKE WEGEN NAAR
OPLOSSING*

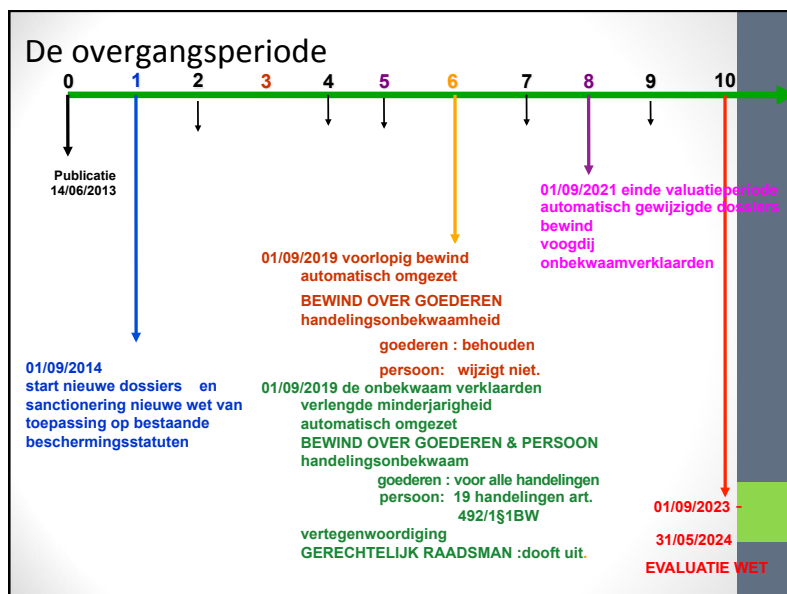
- I. machtiging na verzoek BP
- II. adviesverlening door VP
- III. optreden andere ouder/echtgenoot
- IV. onbekwaam tenzij aanpassen statuut
- V. onbekwaamheid beoordeeld door geneesheer
- VI. onbekwaamheid opgevangen door BV (met of zonder machtiging)

NIEUW

- PROCEDURES VOOR OPLOSSEN VAN CONFLICTEN
- VERLENGING OPDRACHT BEWINDVOERDER
 - OVERLIJDEN BP
 - ERFGENAMEN MELDEN ZICH NIET
 - MACHTIGING VREDERECHTER
 - TWEE MAANDEN NA OVERLIJDEN
 - vergoedingen BV (Art. 497/5 BW)
 - begrafeniskosten
 - bevoorrechte schuldvorderingen
 - rusthuiskosten van voor overlijden

TAAK VAN VREDERECHTER

OUDERS EN BEWIND

art. 500- 500/4 BW

- RBM VERTEGENWOORDIGING + OUDER=BV

- “ouderlijk gezag” ↔ autonomie

OUDERS EN BEWIND

PRINCIPE : algemene regels bewind

AFWIJKENDE REGELING

- VP geen bloedverwant tweede graad (art.501 lid 6,5°BW)
- verslaggeving tijdens en op het einde van bewind (Art.500/2 BW EN 500/4 BW)
- twee ouders BV – gezamenlijk optreden (Art. 500/3 § 1 eerste lid BW)
- derden te goeder trouw (Art. 500/3 § 1 tweede lid BW)
- oplossen van conflicten (Art. 500/3 § 1 derde lid BW en 500/3 § 2BW)